

Azərbaycan dili 1

dövlət dili

DƏRSLİK

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT HİMNİ

Musiqisi *Üzeyir Hacıbəylinin,*
sözləri *Əhməd Cavadındır.*

Azərbaycan! Azərbaycan!
Ey qəhrəman övladın şanlı Vətəni!
Səndən ötrü can verməyə cümlə hazırız!
Səndən ötrü qan tökməyə cümlə qadiriz!
Üçrəngli bayrağınla məsud yaşa!
Minlərlə can qurban oldu!
Sinən hər bə meydan oldu!
Hüququndan keçən əsgər
Hərə bir qəhrəman oldu!

Sən olasan gülüstan,
Sənə hər an can qurban!
Sənə min bir məhəbbət
Sinəmdə tutmuş məkan!

Namusunu hifz etməyə,
Bayrağını yüksəltməyə
Cümlə gənclər müştəqdir!
Şanlı Vətən! Şanlı Vətən!
Azərbaycan! Azərbaycan!

HEYDƏR ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ

Ülkər Nurullayeva
Aynur Rüstəmovə

Azərbaycan dili 1

dövlət dili

Ümumtəhsil məktəblərinin
1-ci sinfi üçün
DƏRSLİK

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
artitrm2017@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığınız üçün əvvəlcədən təşəkkür edirik!

MÜNDƏRİCAT

**1-ci
bölmə**

Ailə. Tanışlıq

6-11

**2-ci
bölmə**

Say. Zaman

12-17

**3-cü
bölmə**

**Emosiyalar.
Bədən üzvləri**

18-23

**4-cü
bölmə**

Məktəb

24-29

**5-ci
bölmə**

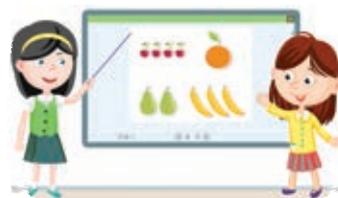
Rənglər. Geyim

30-35

**6-cı
bölmə**

Meyvə. Tərəvəz

36-41

**7-ci
bölmə**

Ərzaq. Mətbəx

42-47

8-ci
bölmə

Heyvanlar

48-53

10-cu
bölmə

Peşələr.
Təhlükəsizlik

60-65

9-cu
bölmə

Quşlar

54-59

11-ci
bölmə

İdman. Gigiyena

66-71

ŞƏRTİ İŞARƏLƏR

Sözləri yadda saxla

Oyna

Dinlə

Dialog qur

Göstər

Şəklə bax və danış

Danış

1-ci dərs • Mənim ailəm

mən • nənə • ana • baba • ata • bacı • qardaş

1

Ailə üzvlərini sadalayın və şəkildə göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • Ailə  zvl ri

1

Dostunuzla ailə  zvl riniz haqqında danıřın.

2

Ailə  zvl rinizi təqdim edin.

1. Danıřma (dialog). 2. Təqdimat.

3-cü dərs • Vətənim

Azərbaycan • vətən • xəritə • bayraq • gerb

1

Eşitdiyiniz sözə uyğun şəkli göstərin.

1

2

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, cümlə qurma.

4-cü dərs •  lk l r. Xalqlar

1

Bayraqlara baxın. Uşaqlar hansı ölkələri təmsil edirlər?

Mən
azərbaycanlıyam.

Mən t rk m.

Mən  zb y m.

Mən almanam.

Mən g rc y m.

M n rusam.

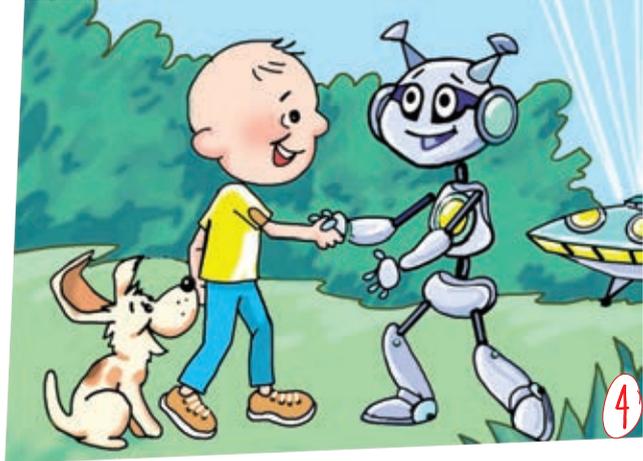
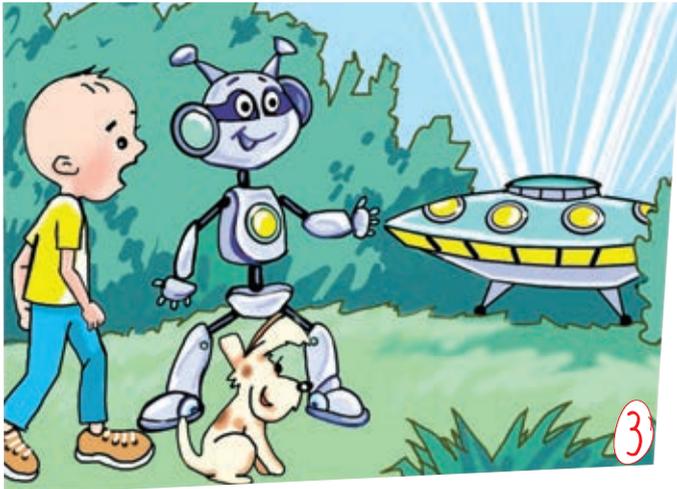
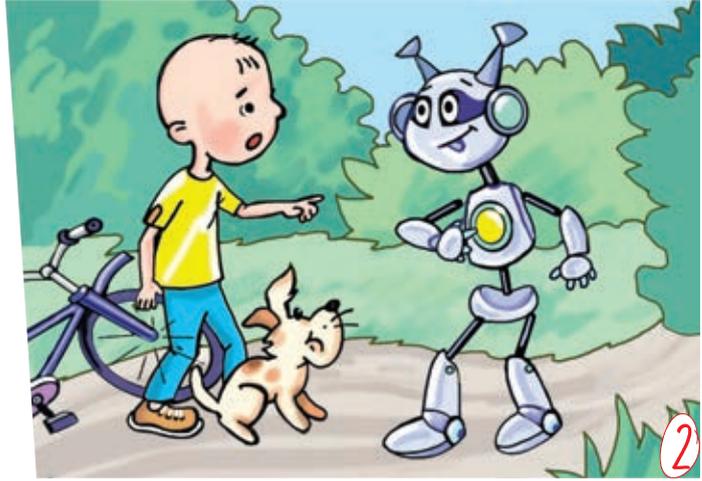
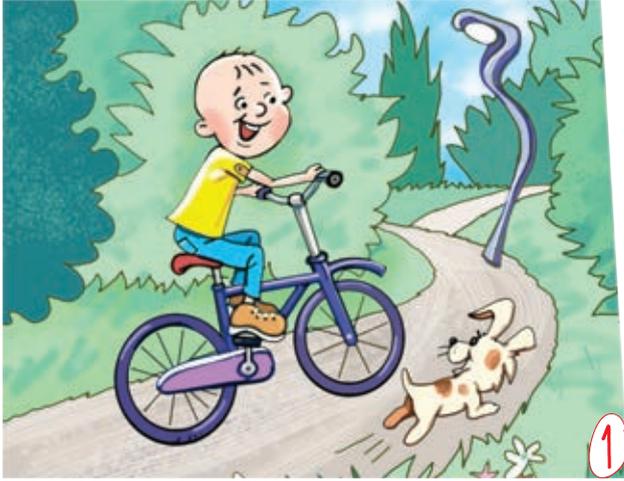
1. Dinl yib-anlama, c ml  qurma.

5-ci d rs • Qerib  tanışlıq

1

M tnin hiss lərinə uyğun  killəri g st rin.

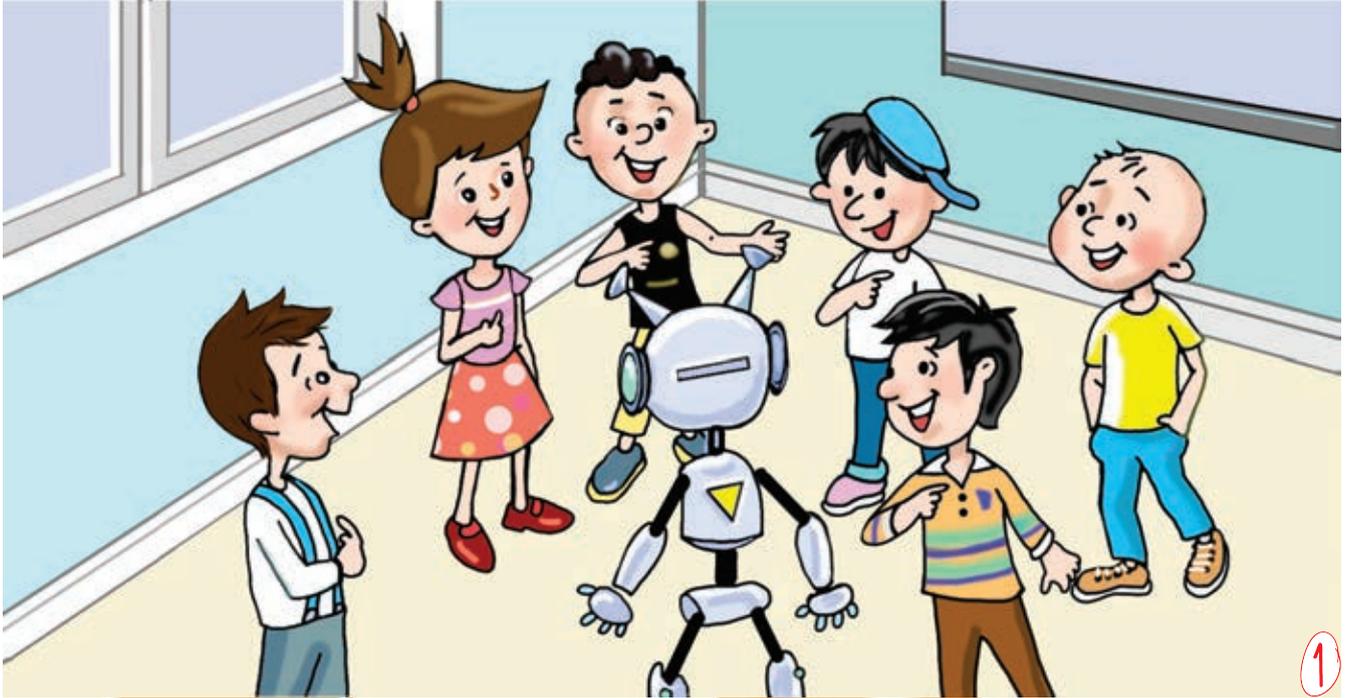
1. Dinl yib-anlama.

6-cı dərs • Uzaylı dostumuz

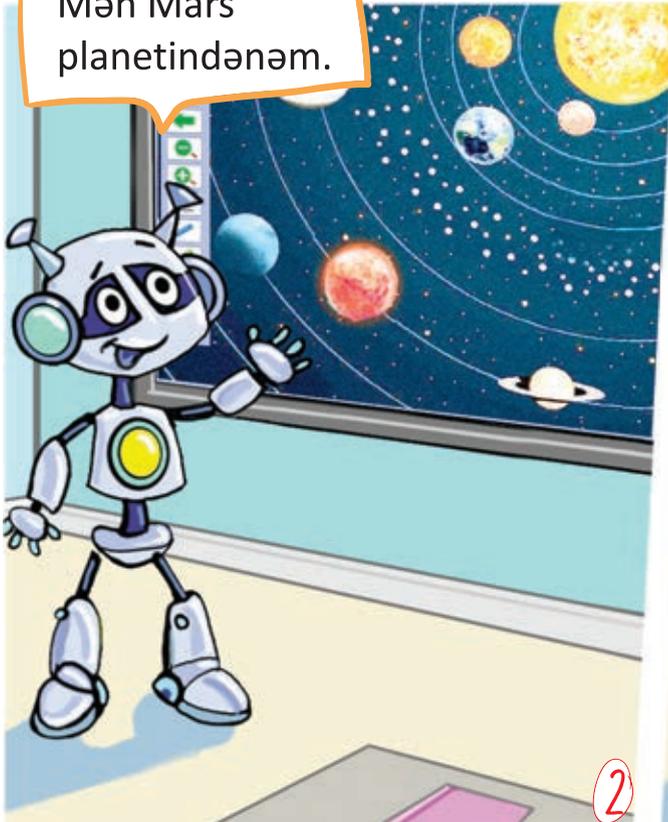
1

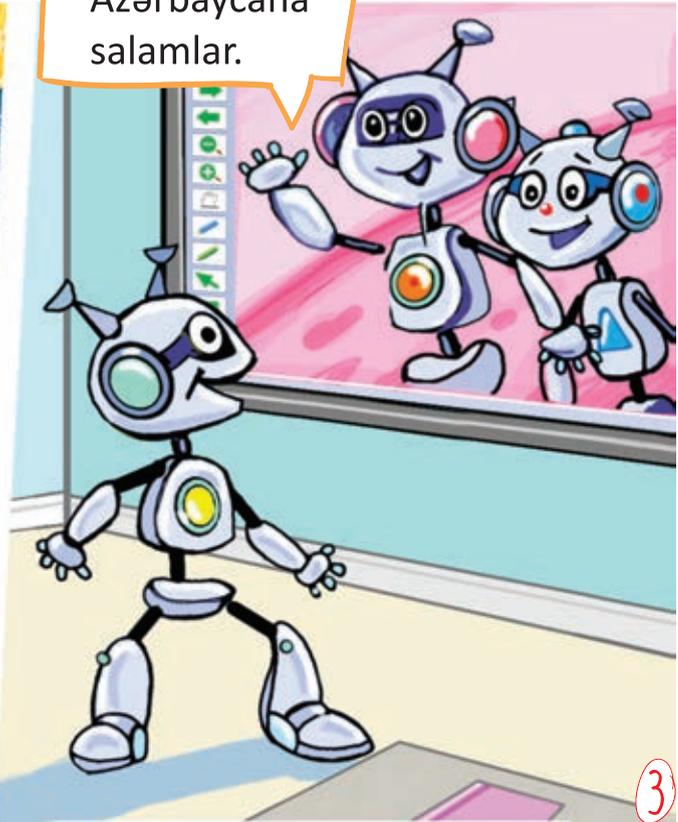
Şəkillərə baxın. Zippə uşaqların tanışlığı haqqında danışın.

Mən Mars
planetindənəm.

Azərbaycana
salamlar.

1. Şəkillər üzrə danışma.

2-ci
bölüm

Say. Zaman

1-ci dərər • Saymağı öyrənirəm

ABC

bir

1

2
iki

3
üç

4
dörd

5
beş

6
altı

7
yeddi

8
səkkiz

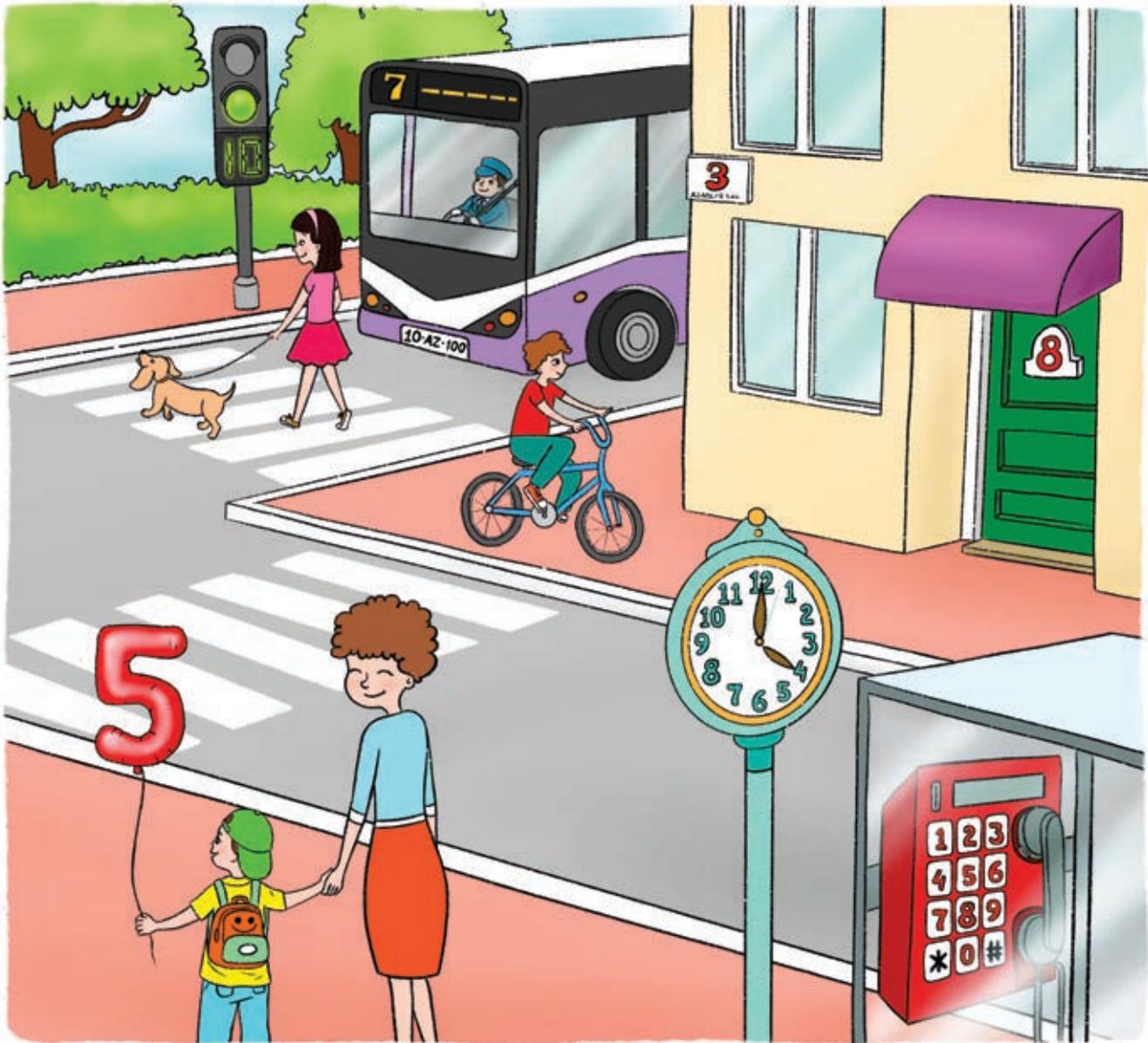
9
doqquz

10
on

1

Rəqəmlərin adlarını dinləyin. Şəkillərlə uyğunlaşdırın.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci d rs • G lin sayaq

nee • r q m • az • ox • yaş • b rab r

1

 pl rin saylarını deyin.

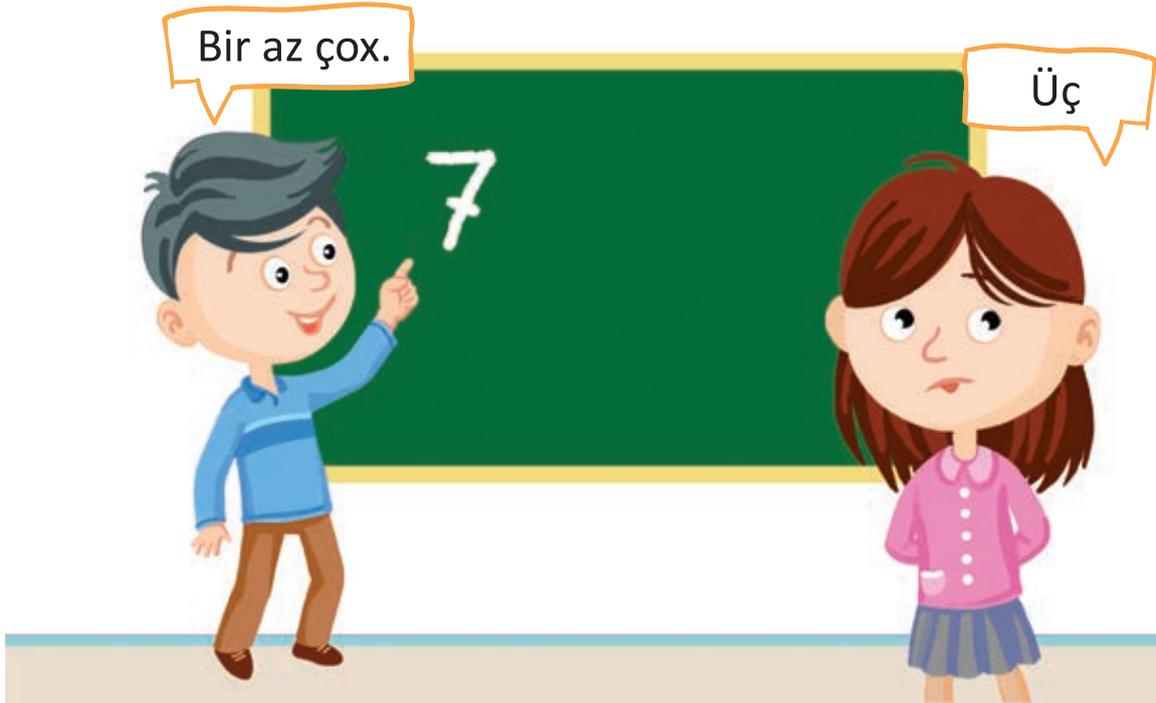
2

R q mi tapın.

Bir az çox.

 

1. Danıřma (dialog). 2. Oyun.

3-cü dərslər • Təqvim

gün • həftə • ay • il • dünən • bu gün • sabah • təqvim

1

Təqvimə əsasən ayın tarixini söyləyin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, cümlə qurma.

4-cü dərs • Günün vaxtları

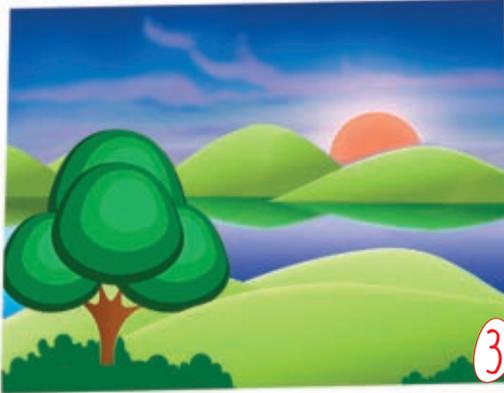

səhər • günorta • axşam • gecə • sabahınız xeyir
axşamınız xeyir • gecəniz xeyrə qalsın

1

Günün vaxtları ilə şəkilləri uyğunlaşdırın.

2

Situasiyaya uyğun nəzakətli sözlərdən istifadə edin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, cümlə qurma. 2. Nitq etiketləri.

5-ci dərslər • Ağıllı Jako

1

Şəkillərdə mətnin hansı hissələri təsvir olunub?

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • Ad günü

1

Şəkillərə baxaraq Vüqarın ad günü haqqında danışın.

2

Hədiyyələrin sayını və yerini müəyyən edin.

1. Şəkillər üzrə danışma. 2. Söz ehtiyatı, cümlə qurma.

1-ci dərs • Emosiyalar

ABC

sevinmək • kədərlənmək • qorxmaq
təəccüblənmək • hirsələnək • heyran olmaq

1

Hər bir emosiyaya uyğun gələn şəkli göstərin.

1

sevinc

2

kədər

3

qorxu

4

qəzəb

5

təəccüb

6

heyranlıq

2

Emosiyalar və onların səbəbləri haqqında danışın.

1

2

3

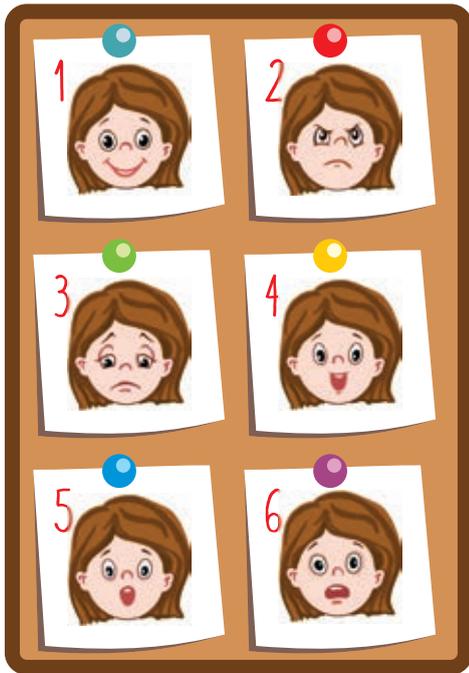
1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü. 2. Şəkillər üzrə danışma.

2-ci dərs • Mimika v  jest

1 Emosiyani adlandirin v  n mayiř etdirin.

2 Emosiya səbəb ola bilən hadisə haqqında danıřın.

1. Oyun (dialog). 2. Rollu oyun.

3-cü dərər • Bədən üzvləri

baş • qaş • göz • burun • ağız • diş • qulaq • boğaz • əl • barmaq • ayaq

1

Bədən üzvlərinin adlarına uyğun müvafiq şəkli göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərş • Duyğş orqanları

1

Duyğşlarımız və duyğş orqanlarımız haqqında danışın.

qoxulamaq

dinləmək

baxmaq

4

dadmaq

5

hiss etmək

1. Şəkillər üzrə danışma.

5-ci dərs • Qırmızıpapağın nağılı

1

Dinlədiyiniz hissəyə uyğun  ekli tapın.

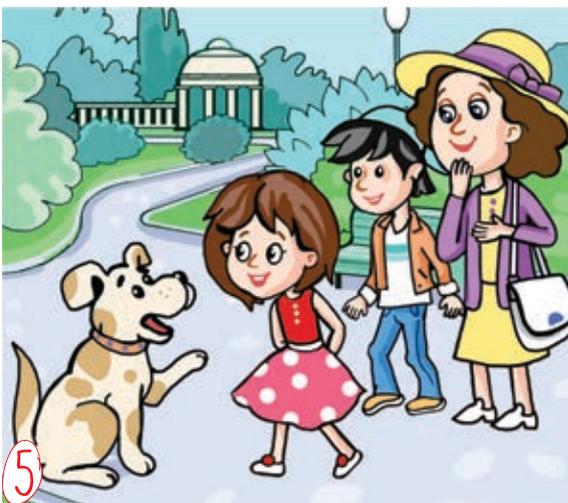
1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • Yeni dost

1

Şəkillər əsasında qızın emosiyaları haqqında danışın.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Sınıfda

kitab • dəftər • qələm • pozan • karandaş • xətkəş • çanta • qələmqabı

1

Məktəb əşyalarını sadalayın və şəkildə göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərslər • Məktəb ləvazimatları

1 Əşyaları adlandırın.

2 Əşya haqqında danışın.

Karandaş nə üçündür?

Qələm nə üçündür?

Xətkeş nə üçündür?

1. Danışma (dialog). 2. Danışma.

3-cü dərs • Məktəb fəaliyyəti

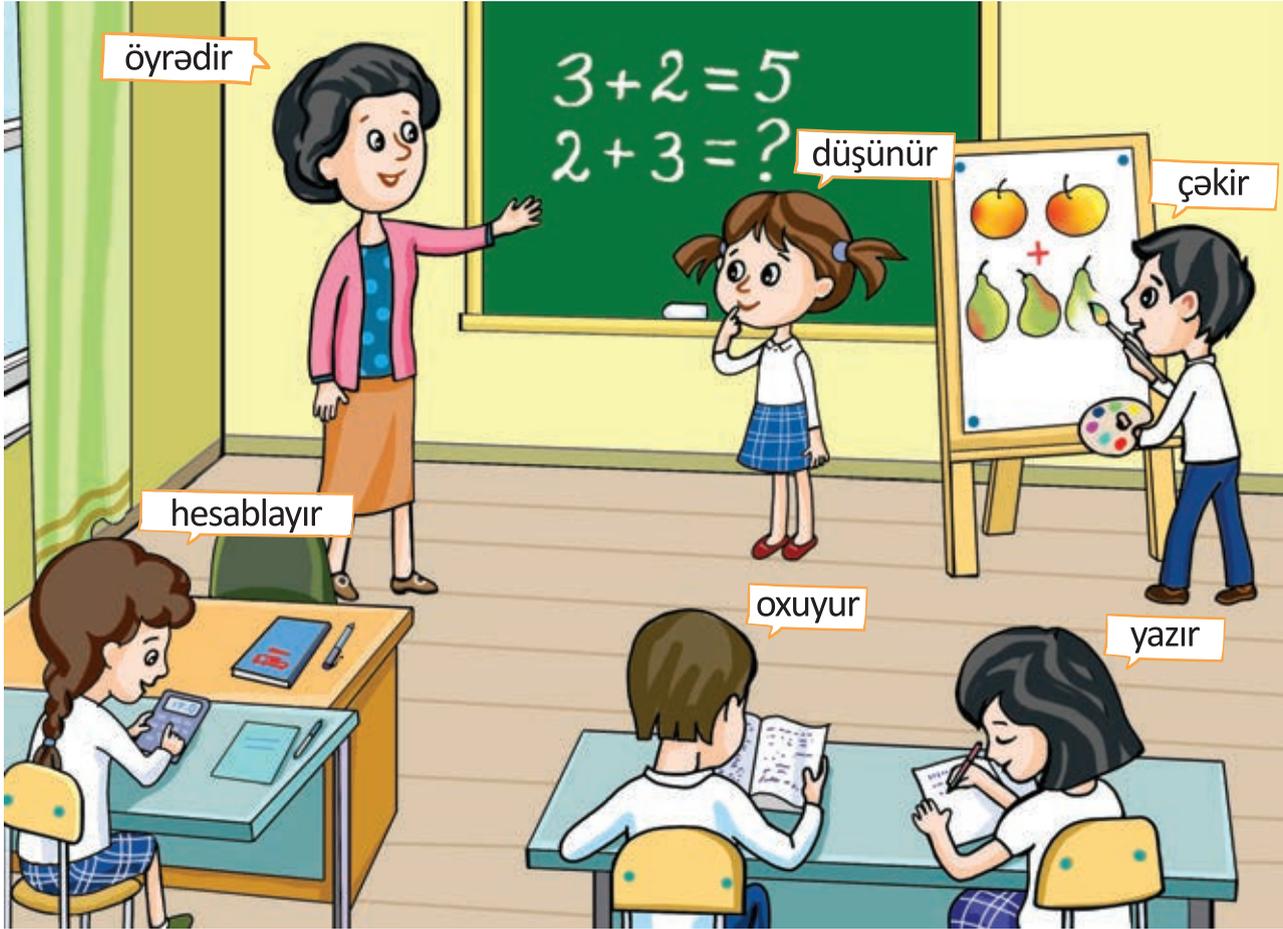
ABC

öyrətmək • düşünmək • çəkmək
oxumaq • yazmaq • hesablamaq

1

Dinlədiyiniz sözə uyğun şəkli göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərş • Məntəqəyə çat

1

Oyun-labirint

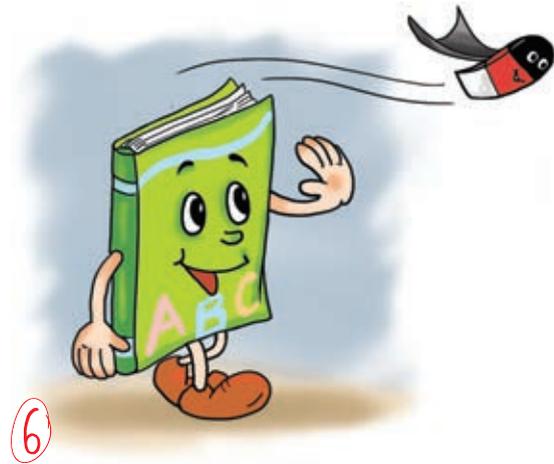
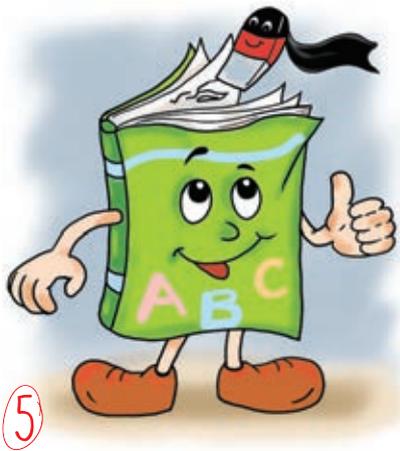
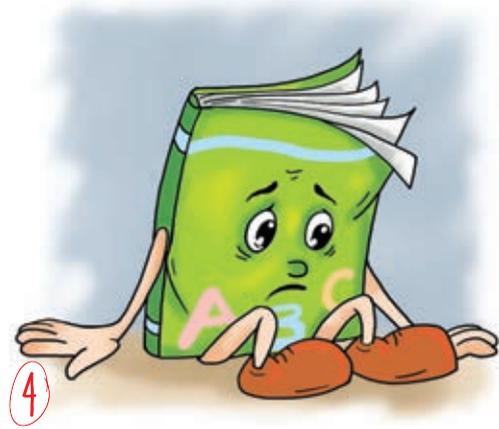
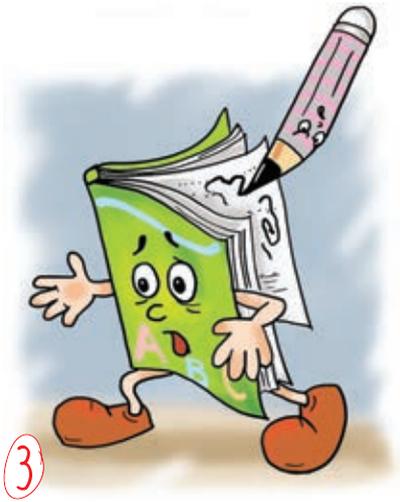
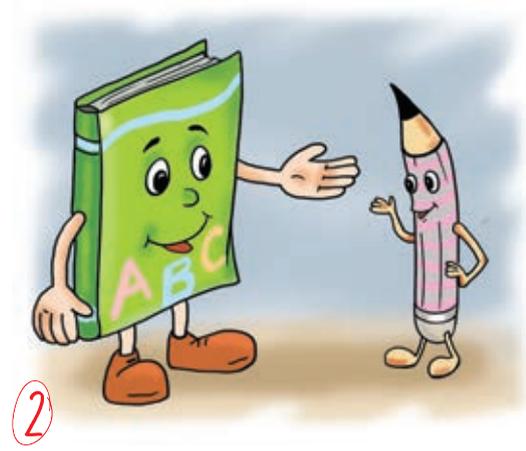
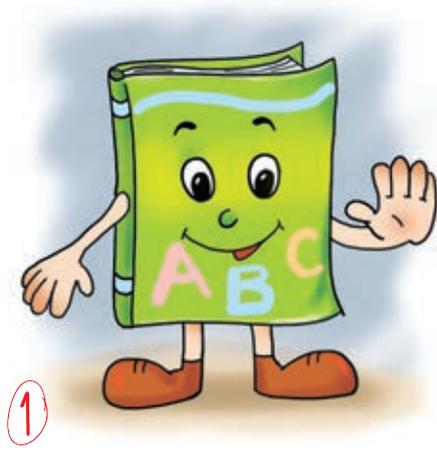
1. Oyun.

5-ci d rs • "Kitabın mac raları" nađılı

1

M tnin hiss lərinə uyđun  killəri tapın.

1. Dinl yib-anlama.

6-cı dərş • Dərşdə

1

Müxtəlif fənlərə uyğun fəaliyyət haqqında dostunuza danışın.

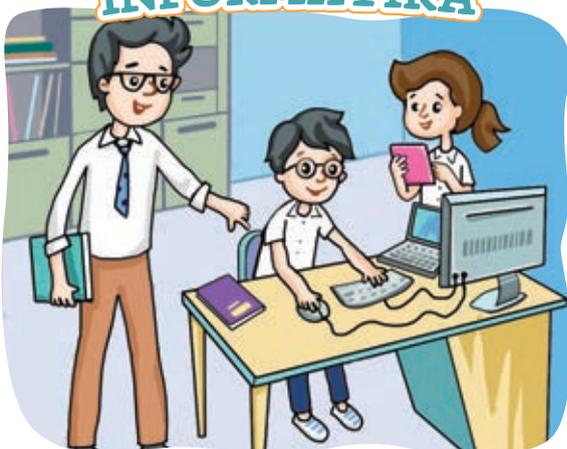
RİYAZİYYAT

MUSİQİ

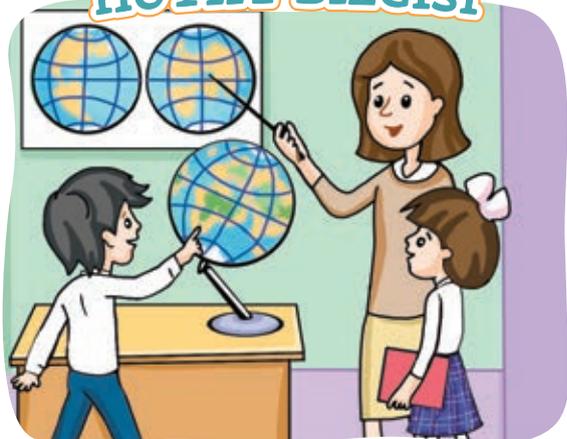
İNFORMATİKA

TƏSVİRİ İNCƏSƏNƏT

HƏYAT BİLGİSİ

FİZİKİ TƏRBİYƏ

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Rəngləri öyrənirik

göy • qırmızı • yaşıl • sarı • qara • qəhvəyi • mavi
bənövşəyi • çəhrayı • boz • ağ • narıncı

1

Şarların nömrələrinə uyğun rənglərin adlarını deyın.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərslər • Təbiətdəki rənglər

1

Göyqurşağını rəngləyin və rəngin adını söyləyin.

2

Əşyalar haqqında danışın.

qırmızı

1. Sözlərlə şəkillərin eyniləşdirilməsi. 2. Şəkillər üzrə danışma.

3-cü dərs • Geyimlər

ABC

şalvar • köynək • pencək • corab • paltar • gödəkcə
ətək • palto • çəkmə • ayaqqabı • əlcək • papaq

1

Geyim adlarını sadalayın və şəkildə göstərin.

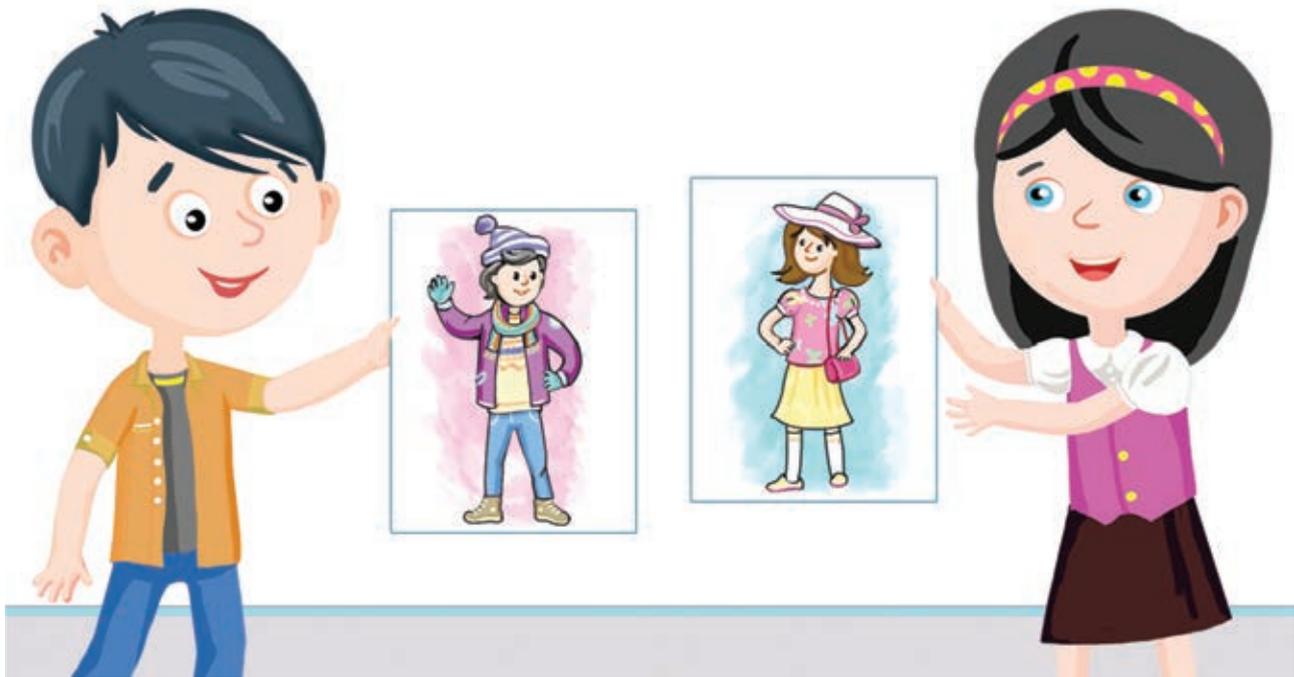
1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərs • Fəslə uyğun geyinək

1 Fəsilər üzrə geyimləri uyğunlaşdırın və onlar haqqında danışın.

2 Öz geyim tərzinizi yaradın və təqdim edin.

1. Şəkillər üzrə danışma. 2. Təqdimat.

5-ci dərslər • "Rəngli həyat" nağılı

1

Mətnin hissələrinə uyğun şəkilləri göstərin.

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • "Tısbağa və fəsillər" nağlı

1

Şəkillər üzrə nağlı danışın.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Marketdə

alma • armud • nar • heyva • ərik • şaftalı
üzüm • gavalı • portağal • naringi

1

Meyvələrin adlarına uyğun şəkilləri göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • Meyvələrin  lam tl ri

1

Meyvələrin adlarını, rənglərini v  saylarını deyin.

2

 lam tl r  görə gizl dilmiŐ meyvənin adını təxmin edin.

1. Danifma (dialog). 2. Oyun.

3-cü dərs • Bostanda

ABC

pomidor • xiyar • bibər • soğan • kartof • kök
badımcan • kələm • çuğundur • paxla • balqabaq

1

Tərəvəzlərin adlarına uyğun şəkilləri göstərin.

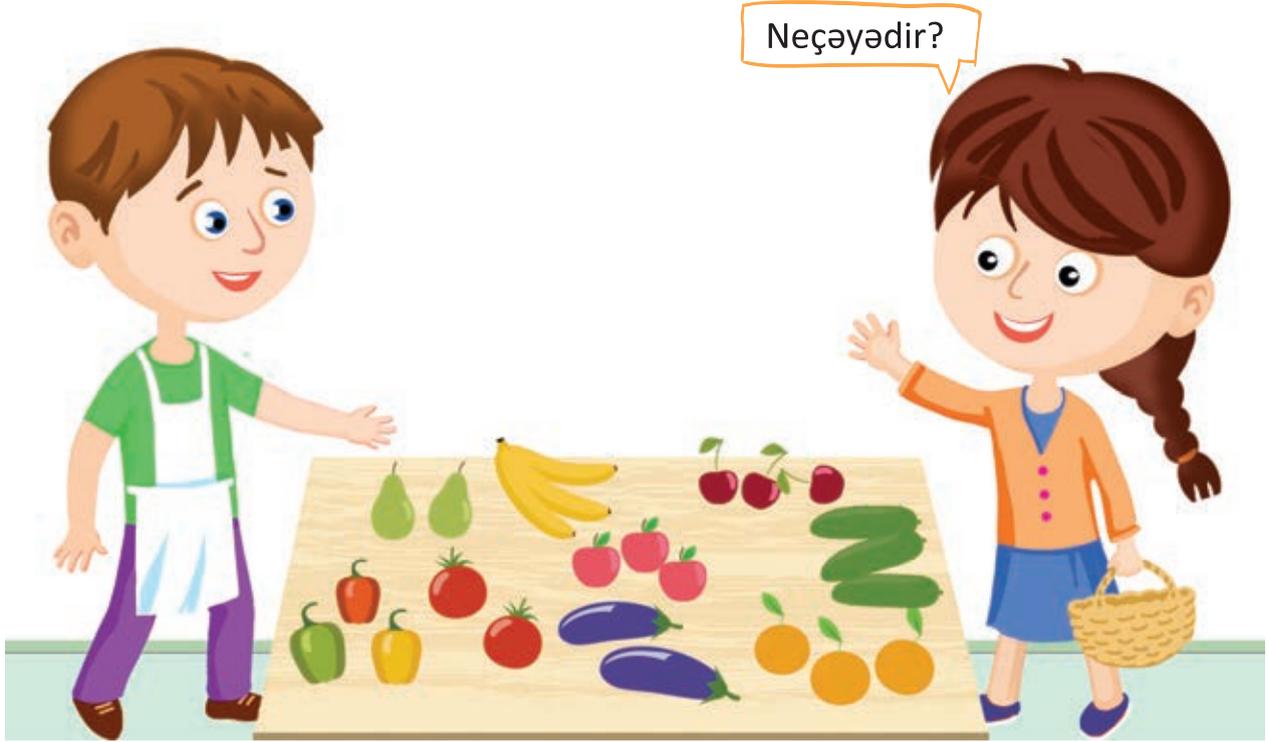
1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərslər • Alış-veriş

1

Satıcı və alıcı arasında dialoq qurun.

2

Əşyaları qruplaşdırın və təsvir edin.

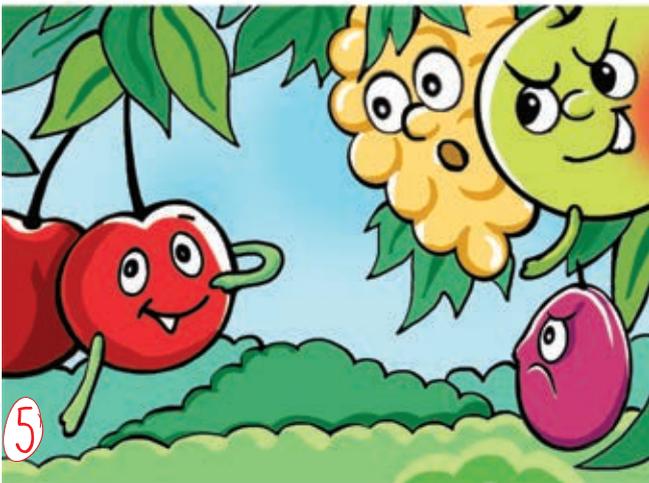
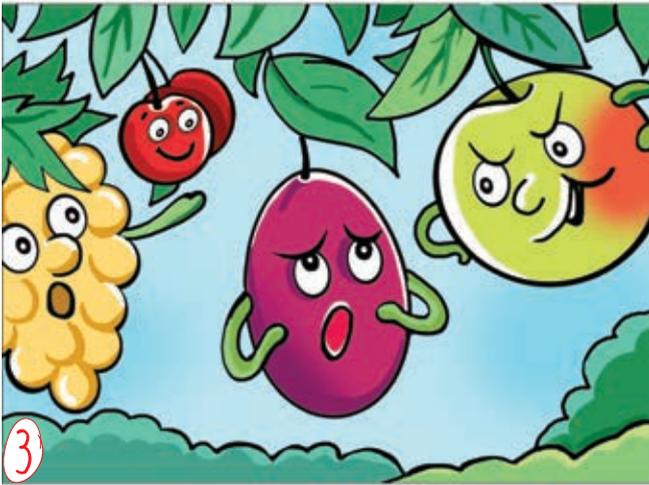
1. Rollu oyun. 2. Danışma (dialoq).

5-ci dərs • Meyvələrin söhbəti

1

Dinlədiyiniz hissəyə uyğun  ekli tapın.

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • Tərəvəz salata

1

Şəkillər əsasında salatın hazırlanma ardıcılığını təsvir edin.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Ərzaqlar

yağ • süd • çörək • xama • kəsmik • ət • pendir • yumurta • qənd
qəhvə • çay • bal • çörək • düyü • şəkər tozu • duz • istiot

1

Ərzaqları göstərin və adlarını deyin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərslər • "Düzgün yeyək" oyunu

1

Günün müxtəlif saatlarında yeyilən qidaları qruplaşdırın.

1. Oyun. Uyğunlaşdırma.

3-cü dərs • Nahar

mətbəx • soyuducu • mebel • qaz plitəsi • paltaryuyan maşın
qaşığı • çəngəl • bıçaq • stəkan • nəlbəki • çaydan

1

Dinlədiyiniz mətnin hissələrini şəkillə uyğunlaşdırın.

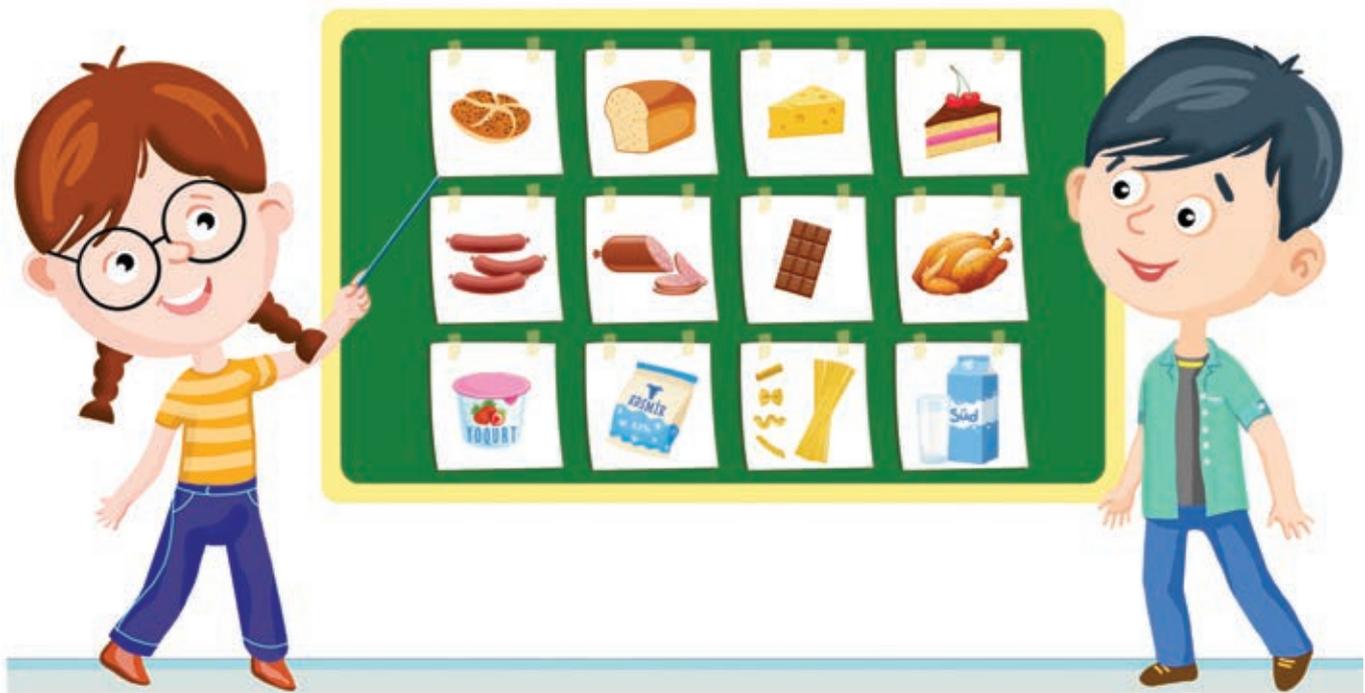
1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərslər • Qidalanma

1 Ofisiantla müştəri arasında dialoq qurun.

2 Hər bir sırada fərqli olanı tapın və fikrinizi əsaslandırın.

1. Rollu oyun. 2. Danışma.

5-ci dərslər • "Qoğal" nağılı

1

Dinlədiyiniz mətnin hissələrinə uyğun şəkilləri göstərin.

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • Yeni il bayramı

1 Şəkillərə əsasən mətn qurun.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərər • Ev heyvanları

at • inək • qoyun • keçi • uzunqulaq
pişik • it • dayça • quzu • çəpiş

1

Heyvanların adlarını səsləndirin və şəkildə göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • Heyvanlar haqqında danışaq

1

Heyvanların balaları haqqında dostunuzla danışın.

2

Sevimli ev heyvanınız haqqında danışın.

1. Danışma. 2. Təqdimat.

3-cü dərs • Vəhşi heyvanlar

ABC

ayı • şir • canavar • tülkü • pələng • meymun
tısbağa • sincab • dovşan • fil • zürafə • maral

1

Heyvanların adlarını səsləndirin və şəkildə göstərin.

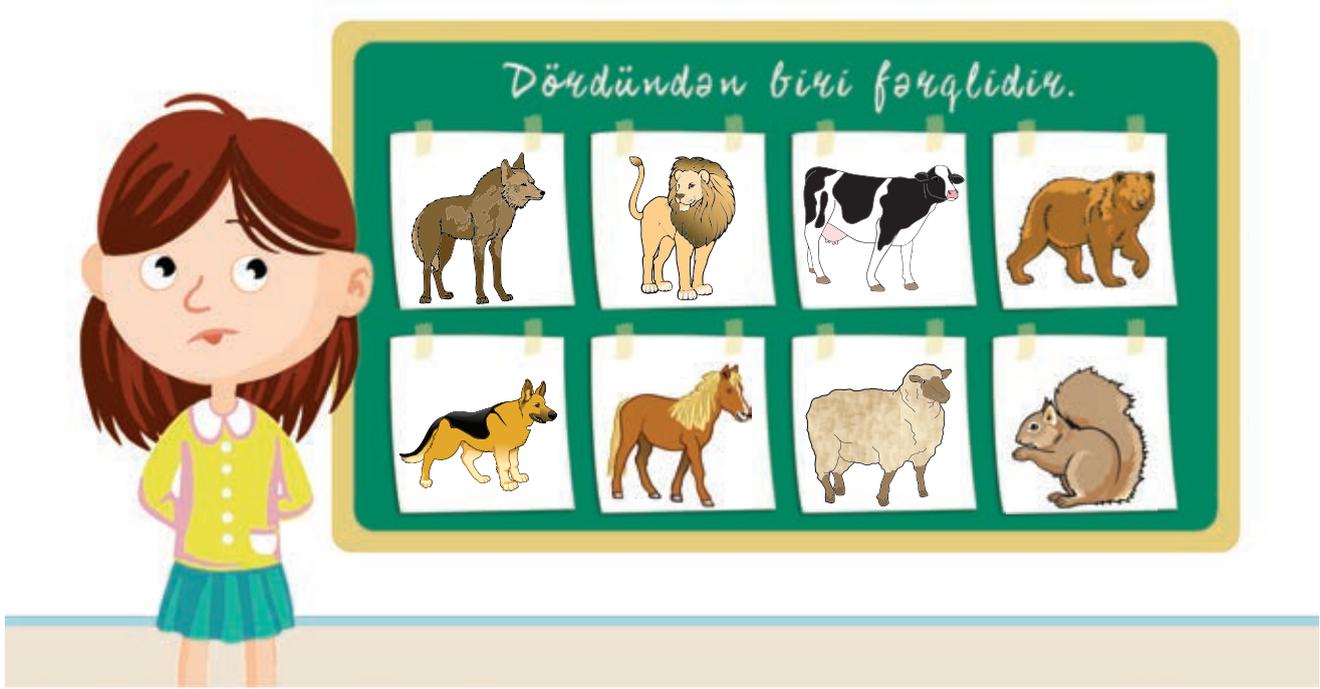
1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərslər • Heyvanat aləmi

1

Fərqli olanı tapın və fikrinizi əsaslandırın.

2

“Heyvanlar nə yeyir?” oyunu. Dostunuzla danışın.

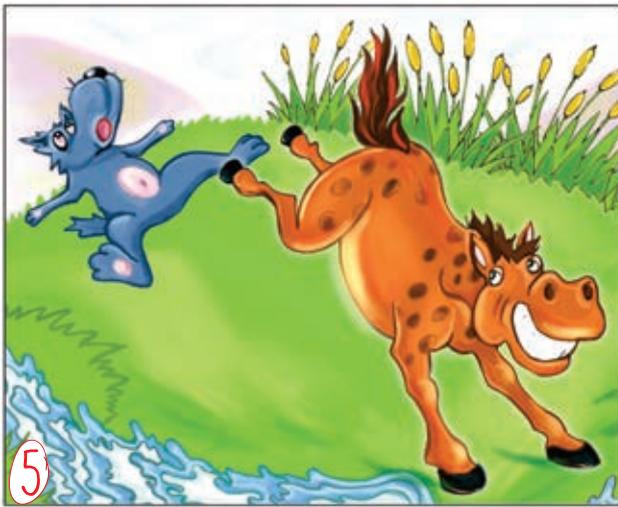
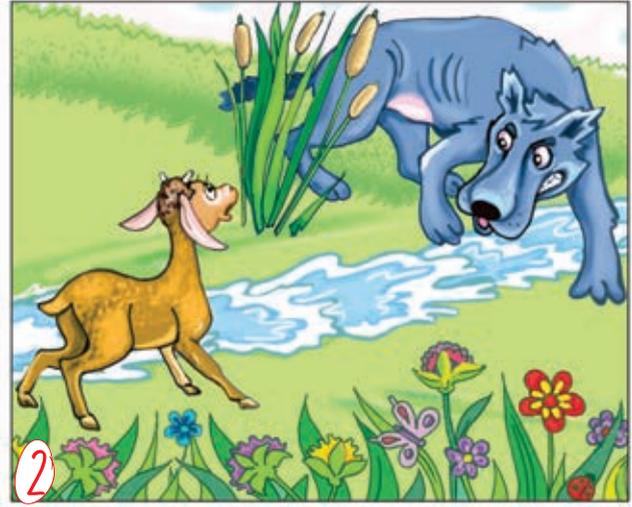
1. Danışma. 2. Danışma (dialog).

5-ci dərslər • "Axmaq canavar" nağılı

1

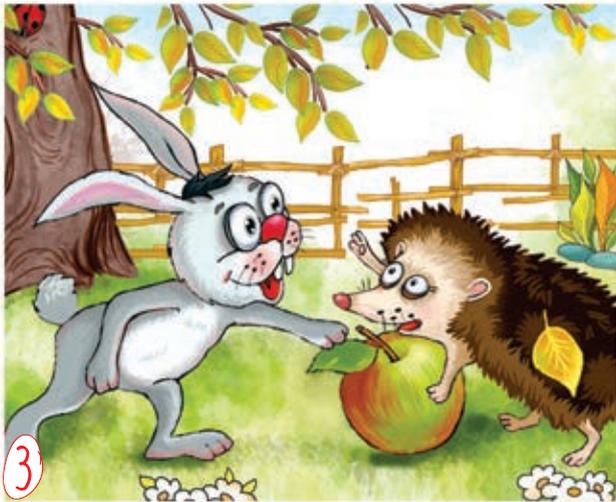
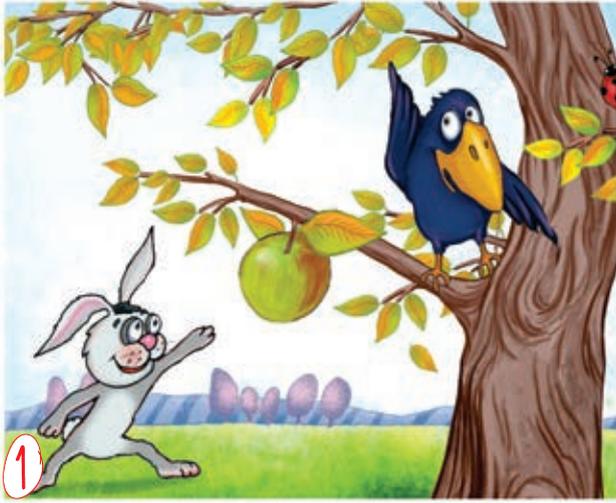
Dinlədiyiniz mətnin hissələrinə uyğun şəkilləri göstərin.

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • “Almanı kim yeməlidir?” nağılı

1 Şəkillərə baxaraq nağılı danışın.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Vəhşi quşlar

ABC

qartal • sərçə • qaranquş • qu quşu • dəvəquşu
pinqvin • ağacdələn • leylək • göyərçin

1

Eşitdiyiniz quşların adlarına uyğun şəkilləri göstərin.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • Quşlar aləmi

1

Kartlardakı quşlar haqqında dostunuzla danışın.

2

Quşların həyat tərzi haqqında təqdimat edin.

1. Danıřma (dialog). 2. Təqdimat.

3-cü dərs • Ev quşları

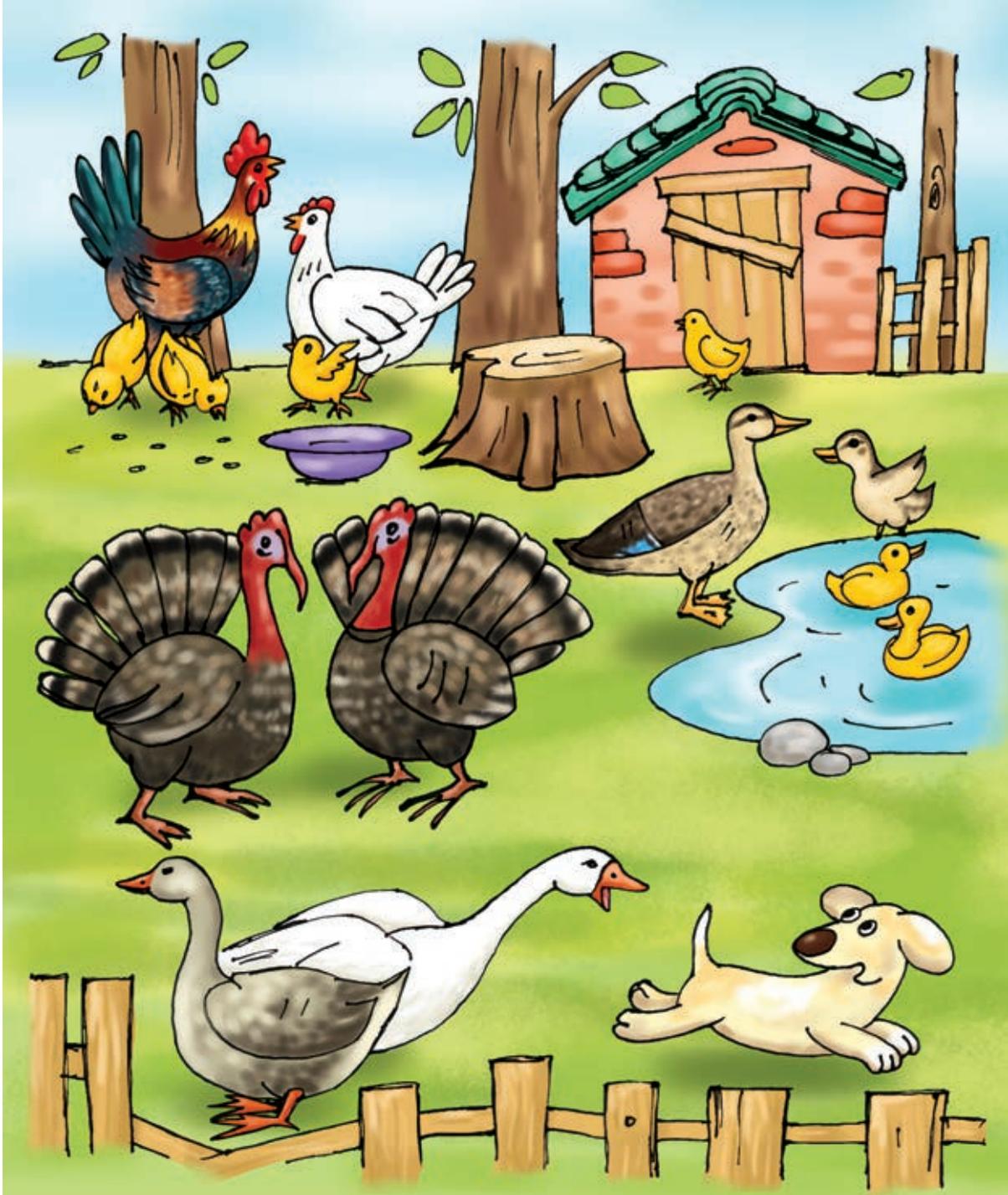

toyuq • xoruz • cücə • hinduşka • ördək • qaz

1

Quşların adlarını səsləndirin və şəkildə göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

4-cü dərş • Quşların evi

1

Quşları qruplaşdırın və fikrinizi əsaslandırın.

1. Qruplaşdırma. Danışma.

5-ci d ers • "Qartal v  Xoruz" nađılı

1

Dinl diyiniz m tnin hiss lərinə uyđun  killəri g st rin.

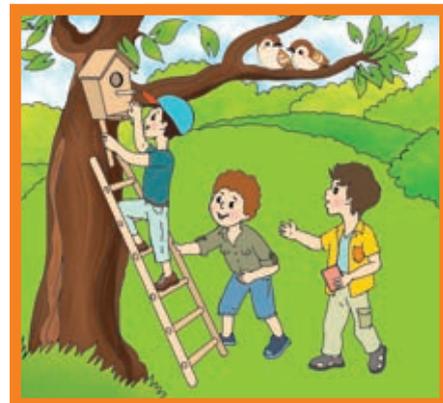
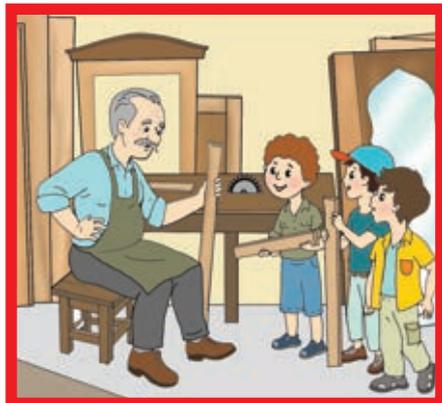
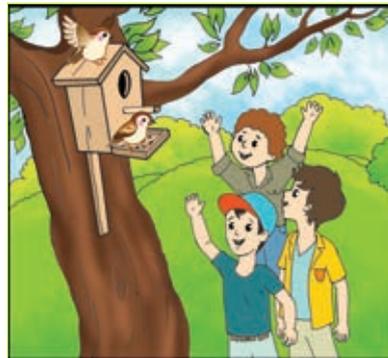
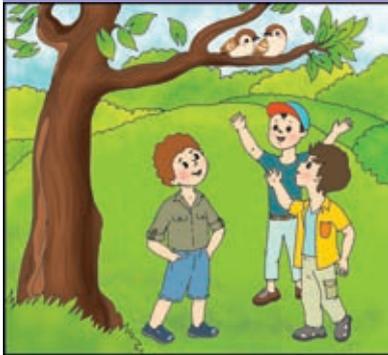
1. Dinl yib-anlama.

6-cı dərs • “Bahar gəldi” hekayəsi

1

Şəkillərin ardıcılığını tapın və mətn qurub danışın.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • Peşələr

ABC

müəllim • həkim • pilot • rəssam • aşpaz • rəngsaz • dərzi
bağban • yangınsöndürən • sürücü • kosmonavt • polis

1

Peşələrə uyğun şəkilləri göstərin.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • Peşələr v  alətlər

1

Peşələrl  alətlərin uyğunluğunu müəyyən edin.

2

Seçdiyiniz peşəyə aid rollu oyun hazırlayın.

1. Danışma (dialog). 2. Rollu oyun.

3-cü dərs • Təhlükəsizlik qaydaları

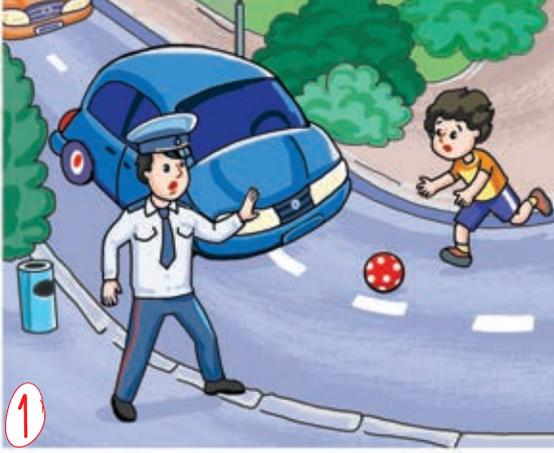

təhlükə • yeraltı keçid • piyada xətti • yad adam

1

Dinlədiyiniz cümləyə uyğun şəkli göstərin.

1. Dinləyib-anlama.

4-cü dərslər • Xəbərdarlıq

1 Təhlükə haqqında polislə dialoq qurun.

2 Dinlədiyiniz cümləyə uyğun nişanı göstərin.

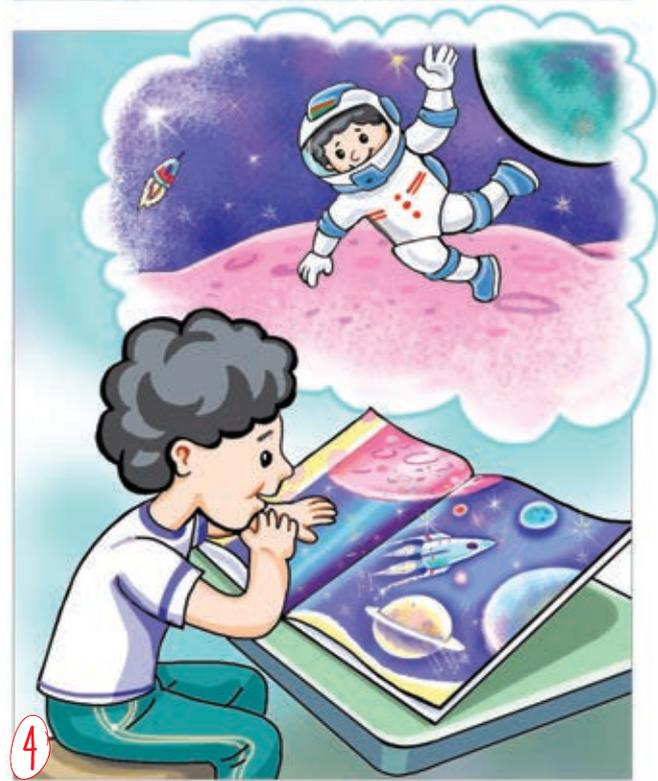
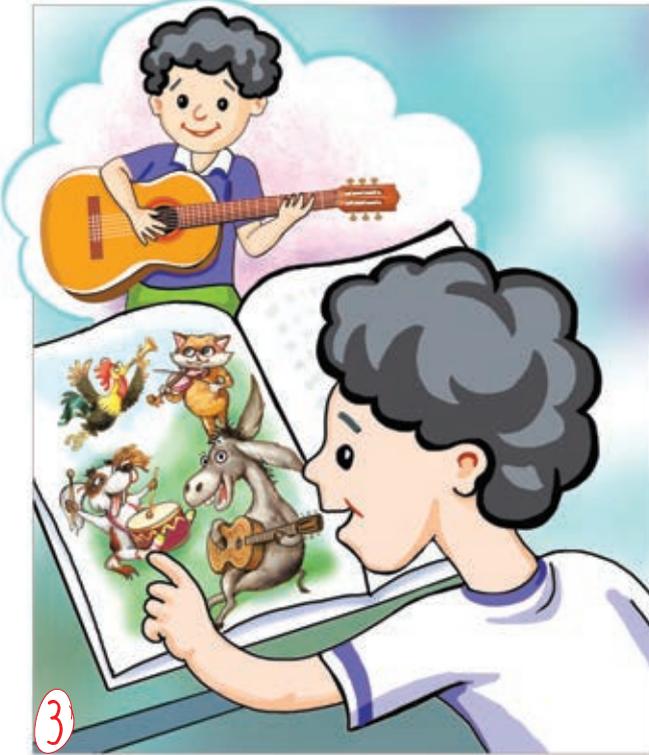
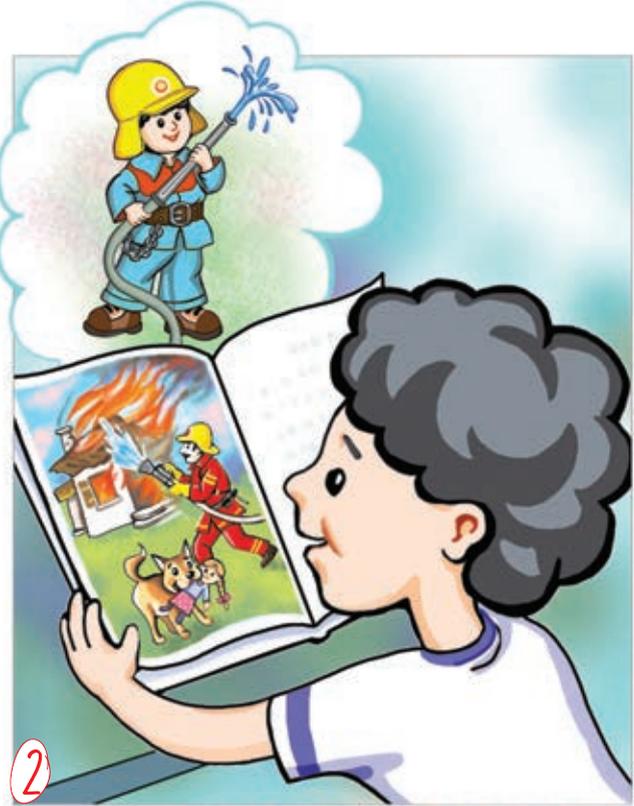
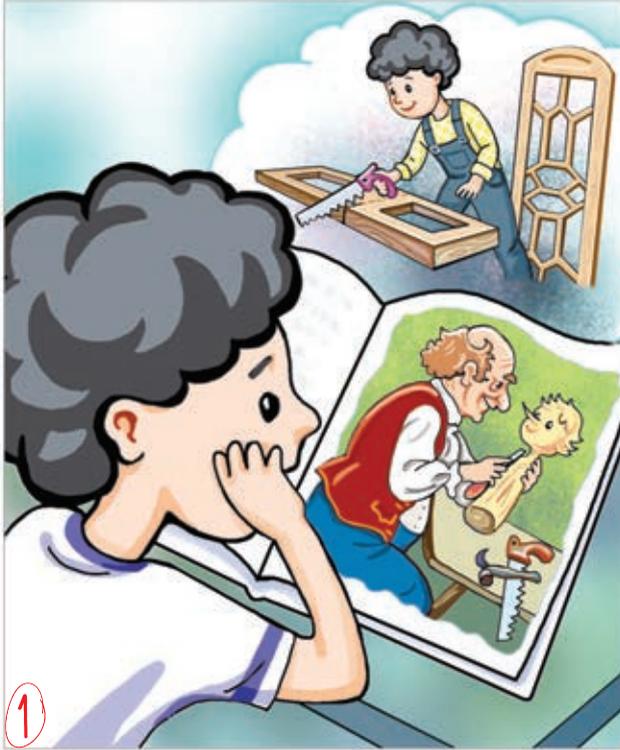
1. Rollu oyun. 2. Dinləyib-anlama.

5-ci dərər • Azər sənət seçir

1

Dinlədiyiniz hissəyə uyğun şəkli tapın.

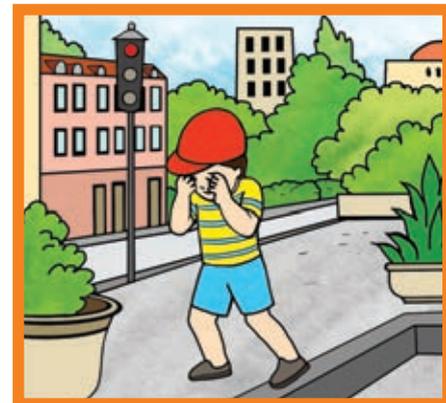
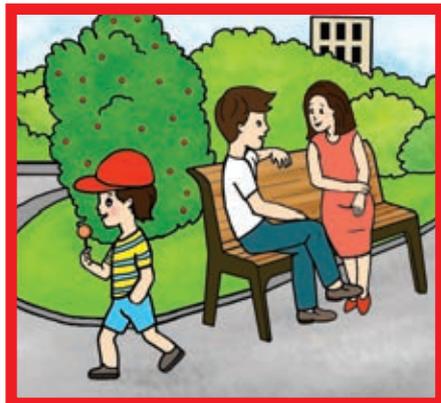
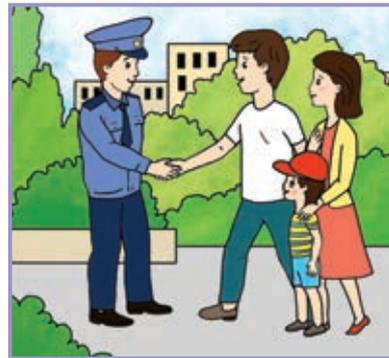
1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • Parkda gəzinti

1

Hadisələrin ardıcılığını təxmin edərək şəkilləri sıralayın.

1. Şəkillər üzrə danışma.

1-ci dərs • İdman hərəkətləri

ABC

qaçmaq • əyilmək • zərbə vurmaq • minmək • qaldırmaq • atmaq
sürmək • sürüşmək • hoppanmaq • fırlatmaq • üzmək • dartınmaq

1

Hərəkət bildirən sözləri deyin və şəkildə göstərin.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama, sözlərin tələffüzü.

2-ci dərs • İdman növləri

1

İdman növləri haqqında dostunuzla danışın.

2

Sevdiyiniz idman n v n  dostunuza təqdim edin.

1. Danışma (dialog). 2. Təqdimat.

3-cü dərs • Təmizlik

daraq • daramaq • yuyunmaq • ütüləmək • səliqəli • yığışdırmaq

1

Dinlədiyiniz mətnin hissələrini şəkillə uyğunlaşdırın.

1. Söz ehtiyatı, dinləyib-anlama.

4-cü dərslər • Gıgıyena

1

Gıgıyena vasıtələr haqqında dostunuzla danışıın.

Əl-üz yumaq üçün nə lazımdır?

Sabun

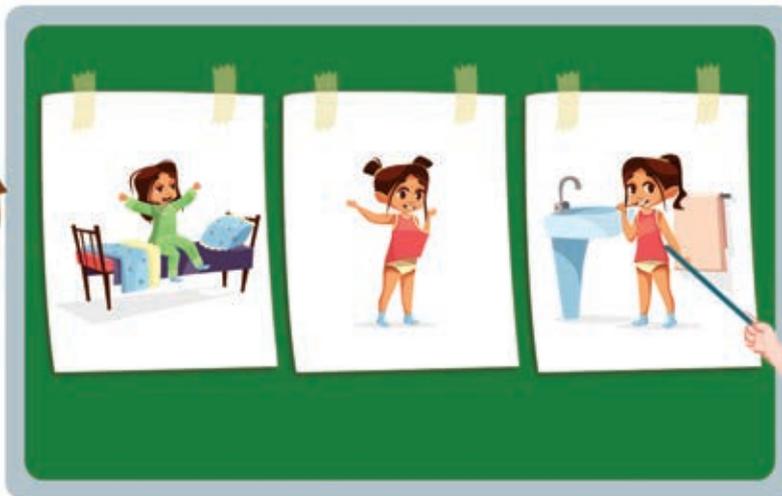

2

Şəkillərə əsasən dostunuzla dialoq qurun.

Dıřlärını yuyur.

Qız nə edır?

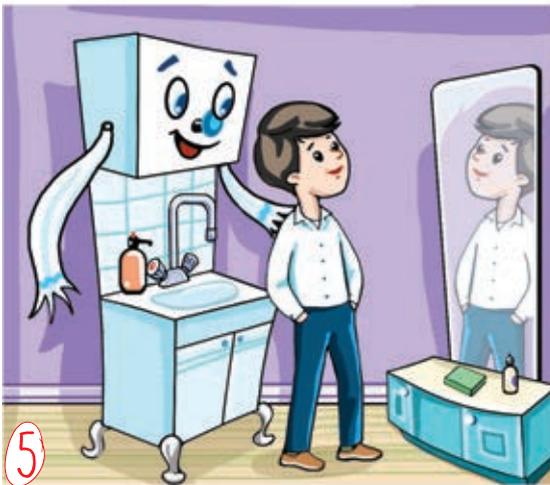
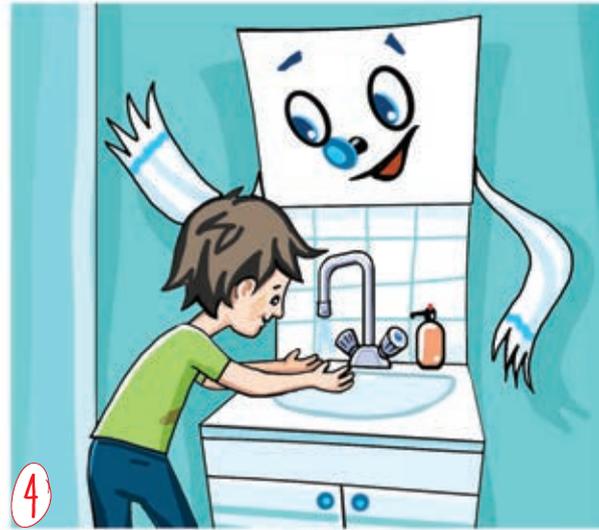
1. Danışma (dialoq). 2. Danışma (dialoq).

5-ci dərslər • "Moydodur" nağılı

1

Dinlədiyiniz mətnin hissələrinə uyğun şəkilləri göstərin.

1. Dinləyib-anlama.

6-cı dərs • “Bir yerdə güclüyük” hekayəsi

1

Şəkillərə əsasən hekayə qurun.

1. Şəkillər üzrə danışma.

BURAXILIŞ MƏLUMATI

*Ümumtəhsil məktəblərinin 1-ci sinfi üçün
Azərbaycan dili (dövlət dili) fənni üzrə
dərslük*

Tərtibçi heyət:

Müəlliflər	Ülkər Nurullayeva Aynur Rüstəмова
Layihə rəhbəri	Rafiq İsmayılov
İxtisas redaktoru	Dilruba Cəfərova
Dil redaktoru	Arzu Əliyeva
Bədii redaktor	Səbinə Vəzirova
Texniki redaktor	Rəşad Nəbiyev
Dizayner	Səbinə Vəzirova
Rəssamlar	Elçin Cabarov Şəlalə Rüstəмова
Korrektor	Fəridə Ziyadova

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi (qrif nömrəsi: 2020-002)

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

ISBN 978 -9952-8386-6-4

Hesab-nəşriyyat həcmi 7,2. Fiziki çap vərəqi 9.

Səhifə sayı 72. Kağız formatı 57×90 1/8. Kəsimdən sonra ölçüsü: 22,0×27,5

Şriftin adı və ölçüsü: Calibri, 16 pt. Ofset kağızı. Ofset çapı.

Sifariş 1219. Tiraj 17693. Pulsuz. Bakı – 2020.

Əlyazmanın yığıma verildiyi və çapa imzalandığı tarix: 11.06.2020

Çap məhsulunu hazırlayan:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu (Bakı ş. A.Cəlilov küç., 86).

Çap məhsulunu istehsal edən:

“Şərq-Qərb” ASC (Bakı ş. Aşıq Ələsgər küç., 17).

Pulsuz